

цівників, так і студентів; необхідність розроблення нових авторських програм, визначення кола питань, які будуть входити до обсягу курсів, з урахуванням критеріїв європейського правового простору; інформатизація та сучасне технічне забезпечення навчального процесу; вивчення та запровадження позитивного досвіду провідних європейських держав у сфері ступеневої підготовки фахівців-правників; створення умов для саморозвитку та самореалізації випускників вищих навчальних закладів.

Література:

1. Ципко В. В. Вища освіта України у процесі інтеграції до Європейської освітньої системи [Електронний ресурс] / В. В. Ципко. – Режим доступу : http://www.rusnauka.com/14_NPRT_2010/Pedagogica/53660.doc.htm
2. Тихомиров Д. О. Юридична діяльність в англо-американській правовій сім'ї (теоретико-правові аспекти) [Рукопис] : дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.01 / Д. О. Тихомиров. – Київ : Київ. нац. ун-т внутр. справ. – Київ, 2009. – 18 с.
3. Ковальчук Л. О. Система освіти зарубіжних країн : [навч. посіб.] / Л. О. Ковальчук, О. Б. Ковальчук. – Львів : ЛНУ, 2003. – 136 с.
4. Артикула Н. В. Інноваційний потенціал розвитку вищої юридичної освіти в Україні [Електронний ресурс] / Н. В. Артикула. – Режим доступу : http://www.ekmair.ukma.edu.ua/bitstream/handle/123456789/323/Artykytsa_Innovats_potensial;jsessionid=A1E0E44A016CE78092596837AAAF4807B?sequence=1
5. Кремень В. Г. Усвідомлюючи відповідальність за розвиток людини, консолідацію нації та європейської інтеграції України : доп. президента НАПН України на загальних зборах академії «Про діяльність НАПН України у 2014 р. та завдання на 2015 р.» / В. Г. Кремень // Пед. газ. – 2015. – № 2 (246). – С. 2.

Кулак Н.В.,

кандидат наук з державного управління,

доцент кафедри приватного та публічного права

Київського національного університету технологій та дизайну

м. Київ, Україна

ПРАВОВИЙ СВІТОГЛЯД: СУЧАСНІ УМОВИ ФОРМУВАННЯ

Значущим результатом процесів сучасної світової глобалізації є універсалізація державно-правової сфери.

Вплив глобалізації проявляється на всіх рівнях функціонування державно-правових інститутів, що призводить до прискорення процесів універсалізації правових норм та оновлює умови в яких формується права освіта.

Як результат процесів глобалізації сучасна національна правова освіта має тенденції до інтернаціоналізації, інформатизації, диверсифікації, використання інноваційних методів та підходів. Всі вищезазначені процеси, включаючи со-

ціально-економічні та політичні реалії формують правовий світогляд майбутніх юристів.

Безумовно, що від якості базових принципів, що будуть закладені у світогляд майбутнього юриста, залежить майбутнє правової системи.

Тому питання, пов'язані із створенням умов для формування у студентів правового світогляду із високим рівнем свідомості та моральності завжди будуть актуальними для закладів правової освіти.

На думку науковців, правовий світогляд являє собою специфічний прояв загального світогляду людини, громадянина чи групи людей. В своїй основі правовий світогляд має, в першу чергу, погляд людини на свої права, обов'язки та свободи, тому залежить від рівня праворозуміння кожної окремої особи [5].

Вищезазначене базується на тезі про те, що правовий світогляд – це в першу чергу, погляд на світ, причому саме на той світ, який оточує людину часткою якого є вона сама та з елементами якого вона взаємодіє. Специфіка такого світогляду міститься у тому, що це погляд на світ як на джерело біологічно і соціально зумовлених можливостей задоволення її основних, життєво необхідних потреб, які є соціально-природними правами і свободами людини [5].

В науковій літературі є декілька інтерпретацій поняття правового світогляду, але, найбільш вдалою, на нашу думку, є визначення, яке дав В. Коробка, який пише, що правовий світогляд – це стійке, позитивне ставлення людини до права як до ідеї належного, пропущеного крізь призму прав, свобод, обов'язків людини, на основі сукупності правових ідей, поглядів, уявлень, принципів, цінностей, переконань, які людина поділяє і які беруться за основу її діяльності [5].

Таким чином платформою для формування правового світогляду є праворозуміння, яке в свою чергу служить підґрунтям для формування правосвідомості.

Правовий світогляд це соціально-правова категорія, тому, що має соціальні прерогативи, притаманні більшості людей (права та свободи), головними принципами яких повинні бути заходи, спрямовані на реалізацію в законний спосіб своїх інтересів з урахуванням інтересів соціуму.

Соціум, побудований на дотриманні законів – це реалія за умов підтримки з боку держави та самих громадян. Головний механізм створення та підтримки правової держави – це наявність адекватного правотворчого процесу та дотримання норм законів.

Становлення національної правової системи починається з проголошенням незалежності. Період становлення мав досить динамічний характер.

Для сучасного етапу характерними є процеси гармонізації національного законодавства із законодавством Європейського союзу. Процес гармонізації законодавства проходить доволі ефективно, але на думку більшості науковців наявність досконалих правових норм лише частково забезпечує соціально – економічний розвиток країни.

Важливим чинником ефективних еволюційних процесів в державі є фахівці із якісним рівнем правового світогляду, які мають забезпечити наповнення правових норм, та їх виконання, іншими словами забезпечити якісний правотворчий та виконавчий процеси.

Створення якісних законодавчих актів можливо за умов трансформації правового світогляду, забезпеченого формальним змістом позитивного права, у діючу реальність. С.М. Максимов зазначає, що ідея права відіграє роль логічно-первинного елемента, істинної основи права, а антологічно-первинним є право в конкретній ситуації, яка може забезпечити справедливість завдяки відношенню взаємного «припущання» що формується на основі двох моментів права: моменту свободи (ідеї права) і моменту рівноваги порядку (правовідносин) [4, с. 187].

Таким чином ідея права містить в собі інформацію про суб'єктивний склад права, значення цінності права, ідеологічну забезпеченість права, виконує функцію масштабу та виміру істинності права.

І все вищезазначене залежить, насамперед, від рівня розвитку правового світогляду правотворця, який має створювати правовий механізм, який регулює не власні інтереси, а суспільно важливі процеси. Тому рівень розвитку кожної окремої держави залежить від якості соціалізації таких категорій, як праворозуміння, правовий світогляд, правова свідомість.

Процеси глобалізації призводять до інтернаціоналізації наукових досягнень, що безумовно позитивно впливає на можливість використовувати досвід розвинутих країн в тих сферах, які потребують удосконалення та реформації.

Україна має забезпечити якісний рівень фахівців сфери права, що має створити новий рівень якості в сфері державного регулювання. Досвід країн ЄС доводить можливість формування соціуму з високим рівнем правосвідомості.

Тенденції світового розвитку диктують умови, за якими країни, що бажають розвиватися мають формувати свій кадровий потенціал на засадах розвинутого правового світогляду, високої моральності та поваги до норм права.

Фахівці зазначають, що належний рівень правосвідомості формується поступово і багато в чому залежить від наповнення освітнього процесу заходами формування правової культури, починаючи із молодшої школи.

Виховання правової культури є спрямованим процесом, в результаті якого держава отримує особистість не лише корисну для суспільства, а й спроможну повноцінно існувати в умовах постійних трансформацій і змін, які мають вектор на дотримання законності, та уніфікації правових норм у світових масштабах.

Тому особистість з високим рівнем правосвідомості – це той орієнтир, на який має орієнтуватися сучасна українська правова освіта.

Сучасна педагогічна наука має достатню кількість методичних винаходів, які роблять освітній процес більш ефективним, тому на наш погляд ефективність правовиховної роботи багато в чому залежить від окремого педагога, який особистим прикладом має активізувати студентів до підвищення особистого освітнього та інтелектуального рівня.

Педагоги – юристи мають перетворитися на еліту сфери освіти, бути прикладом, який будуть наслідувати.

Література:

1. Алексеев С. С. Право и правовая система // Правоведение. – 1980. – № 1.
2. Байниязов П. С. Правосознание и российский правовой менталитет // Правоведение. – 2000. – № 2.
3. Борденюк В. Диалектика соотношения самоуправления, местного самоуправления и государственного управления // Право Украины. – 2002. – № 12.
4. Максимов С.И. Правовая реальность: опыт философского осмысления: Монограф. – Х., 2002.
5. Рабинович П. Правовий світогляд (соціально – правова інтерпретація) / П. Рабинович, Т. Бачинський // Вісник Національної академії правових наук України. – 2014. – № 2(77). – С. 5–16
6. Коробка В. Н. Правовое мировоззрение : [в 2 ч.]. Ч. 1 : Становление и развитие / В. Н. Коробка. – Донецк : Донец. юрид. ин-т Луган. гос. ун-та внутр. дел им. Э. А. Дидоренко, 2008. – С. 152.

Личенко І.О.,

*доктор юридичних наук, доцент,
професор кафедри цивільного права та процесу
Навчально-наукового інституту права та психології
Національного університету «Львівська політехніка»
м. Львів, Україна*

НАПРЯМИ ВИКОРИСТАННЯ ЄВРОПЕЙСЬКОГО ДОСВІДУ ФАХОВОЇ ПІДГОТОВКИ ПРАЦІВНИКІВ ПРАВООХОРОННИХ ОРГАНІВ ТА ЮРИДИЧНОЇ ОСВІТИ В УКРАЇНІ

У результаті глибоких формаційних перетворень, які охопили різні сфери суспільної дійсності України та пов'язані з адаптацією вітчизняного законодавства до стандартів та загальноприйнятих у країнах Європейського Союзу вимог, виникла потреба перегляду усталених підходів до змісту, форм та методів освітньої діяльності у вищих навчальних закладах України, які здійснюють підготовку фахівців за юридичною спеціальністю.

Окремі доктринальні погляди та сучасні підходи до проблеми удосконалення освіти в Україні, модернізації освітніх програм та обґрунтування доцільності впровадження у вітчизняну освітню практику новаций, які пройшли апробацію в країнах ЄС, були представлені у працях В. Андрушенка, О. Дніпрова, В. Заросила, С. Клепка, В. Кременя, В. Лугового, О. Навроцького та багатьох інших. Проблема удосконалення освітньої діяльності також присвячено праці М. Шелера, Е. Тофлера, З. Бжезинського. Використання цих наукових розробок та врахування специфіки реформування юридичної сфери в Україні, трансформації публічного управління, реформування сучасних органів влади є запорукою удосконалення вітчизняної юридичної освіти.